

GESANCTIONEERDE ONBEVOEGDE UITOEFENING

Naar bekend mag worden verondersteld was voor het tandtechnisch laboratoriumbedrijf in 1952 een vestigingsbesluit uitgevaardigd, waardoor de toeloop tot het tandtechnisch bedrijf aan controle ondergeschikt werd gemaakt.

Bij K.B. van 20 december 1958 is thans het laboratoriumwezen gebracht onder de werking van de in 1954 tot stand gekomen Vestigingswet Bedrijven (die in de plaats is gekomen van de uit 1937 stammende Vestigingswet Kleinbedrijf).

Aan het in de aanhef genoemde vestigingsbesluit was reeds in juni 1951 een spertijdbeschikking voorafgegaan, zodat vanaf dat tijdstip de toeloop tot het tandtechnisch bedrijf afhankelijk werd gesteld van een vestigingsvergunning. In welke mate een en ander de toestroming aan banden heeft gelegd, blijkt uit de nota van toelichting op het jongste K.B. Ondanks de „zeer soepele hantering van de gestelde eisen” (handelskennis, vakbekwaamheid en credietwaardigheid) zijn in 7 jaar – door het niet voldoen aan een of meer der genoemde voorwaarden – van de 311 ingediende aanvragen er 172 afgewezen. Het werd derhalve wenselijk geacht om onder de werking van de Vestigingswet Bedrijven 1954 de regeling van de vestiging voort te zetten en het bedrijf te behoeden voor penetratie met „volkomen ondeskundige” ondernemers.

Hoe belangrijk een dergelijke schifting voor het algemene peil van het tandtechnische laboratoriumwezen ook moge zijn, zo is er een aspect aan deze aan gelegenheid, waarop wij meer in het bijzonder, uit een oogpunt van algemeen belang, de aandacht menen te mogen vestigen. Tot goed begrip citeren wij te dien aanzien de Nota van Toelichting:

„Blijkens haar advies van 26 oktober 1956 is de Commissie Adviezen Vestigingsregelingen van oordeel, dat een ingrijpen in de vrijheid van vestiging in feite alleen gerechtvaardigd is voor de groep zgn. „zelfstandige technici” (dit zijn de houders van reparatie-inrichtingen voor kunstgebitten), maar niet voor de laboratoriumhoudende tandtechnici. Het komt de Commissie voor, dat de bevordering van een goede bedrijfsuitoefening door de laboratoriumhouder met het oog op de belangen van de consument nauwelijks als een motief voor een dergelijk ingrijpen kan worden beschouwd, daar zulk een ondernemer opdrachten ontvangt van en zijn werkstukken levert aan de tandarts, wiens deskundigheid inzake de tandtechniek buiten twijfel staat. Alleen om de praktische reden, dat de Commissie het niet goed mogelijk acht dat een vestigingsregeling wordt vastgesteld, welke werkingssfeer zich beperkt tot het gebied van de „zelfstandige tandtechnici”, acht zij een regeling wenselijk.”

Met deze zienswijze hebben zich echter de Staatssecretaris van Economische Zaken (inmiddels afgetreden) en de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid niet kunnen verenigen. Zij achten het vanzelfsprekend dat bij de uitvoering van het besluit, ter voorkoming van afsluiting van het bedrijf voor nieuwe toetredingen, er nauwlettend op zal worden toegezien dat het voor geen an-

dere doeleinden zal worden toegepast dan tot bevordering van een goede bedrijfsuitoefening.

Van wijder belang dan dat der betrokkenen is echter hetgeen in de Nota omtrent de zgn. „zelfstandige tandtechnici” wordt opgemerkt:

„Ten aanzien van de z.g. „zelfstandige tandtechnici” nemen de Staatssecretaris en de Minister een gereserveerd standpunt in. In de praktijk is gebleken dat in de door deze ondernemers geëxploiteerde reparatie-inrichtingen vaak onbevoegde uitoefening van de tandheelkunst plaats heeft. Het komt namelijk veelvuldig voor dat „zelfstandige tandtechnici” zich niet tot zuiver technische reparatiehandelingen bepalen, maar in verband daarmee ook werkzaamheden in de mond verrichten, hetgeen ingevolge de wetgeving inzake de tandheelkunst slechts aan de arts, de tandarts en de tandheerkundige is geoorloofd.

Het behoeft geen betoog, dat deze tweërlei verrichtingen duidelijk van elkaar moeten worden onderscheiden. Het verrichten van werkzaamheden in de mond van de patiënt valt, zo daarbij al van uitoefening van enig bedrijf sprake is, op grond van de in het onderhavige ontwerp-besluit opgenomen bedrijfsomschrijving in elk geval buiten de uitoefening van het tandtechnisch-laboratoriumbedrijf. Reeds uit dezen hoofde staat buiten twijfel dat in het brengen van de „zelfstandige technici” onder de werkingssfeer van het besluit geen enkele „erkenning” besloten kan zijn ten aanzien van een optreden op tandheerkundig terrein. Het spreekt vanzelf, dat aan deze personen verleende vestigingsvergunningen voor hen niet kunnen gelden als „vrijbrief” om zich op dat – buiten de uitoefening van het onderhavige bedrijf liggende – terrein te geven.

Wel geeft de bestaande praktijk aanleiding tot de veronderstelling, dat de „zelfstandige technici” in het uitsluitend verrichten van reparatiewerkzaamheden geen volledig bestaan kunnen vinden. Dit zou op zichzelf een reden kunnen zijn om van het continueren van een vestigingsregeling voor deze groep personen af te zien. Zulks zou echter slechts tot gevolg hebben dat een ieder zonder vergunning en dus ook zonder over enige vakbekwaamheid te beschikken reparatiewerkzaamheden als hoger bedoeld zou kunnen verrichten. Daarom geven de ondergetekenden er de voorekur aan, de „zelfstandige technici” wél onder het ontworpen besluit te doen vallen.’

Als toelichting op de definitie in artikel 1 van het Besluit, waarin onder „inrichting” wordt verstaan „de besloten ruimte, waarin het tandtechnisch laboratoriumbedrijf pleegt te worden uitgeoefend in rechtstreekse aanraking met het publiek”, wordt voorts medegedeeld,

„dat het woord „publiek” in de terminologie der vestigingswetgeving betekent: klantenkring. In het onderhavige geval bestaat het „publiek” derhalve eensdeels uit artsen, tandartsen en tandheerkundigen (bij de laboratoriumhoudende tandtechnici), anderdeels uit particulieren (bij de zelfstandige tandtechnici, welke laatsten immers hun reparatiewerkzaamheden in rechtstreekse opdracht van particulieren plegen te verrichten).”

Het zal de lezer, aan de hand van het voorgaande wel duidelijk geworden zijn dat met het Vestigingsbesluit tandtechnisch-laboratoriumbedrijf 1958 de repara-

tie-inrichtingen, ondanks de bewering van het tegendeel in de memorie, zoal geen vrijbrief dan toch de zegen wordt meegegeven op het gebied der onbevoegde uitoefening. Om de eenvoudige reden alleen reeds dat de eerste zonder de laatste vrijwel onbestaanbaar is. Want hoe zuiver „technisch” een gebitreparatie op zichzelf ook mag zijn, daarmee is voor de gewaarwording van de drager of draagster de restitutio ad integrum (om het zo uit te drukken) lang niet altijd bereikt. Integendeel, met de technologische aaneenhechting der breukstukken is in de regel nog niet aan de opdracht voldaan. Een geconstateerd tekort in de (oorspronkelijke) retentie, lokale drukgevoeligheid, om niet te spreken van een verstoorde pasvorm als gevolg van een onvoldoend nauwkeurige onderlinge fixatie van de breukvlakken, doen de „opdrachtgever” – van zijn standpunt niet ten onrechte – verlangen dat het kunstgebit ten aanzien van het resultaat of deszelfs tekort, in de mond worde gecontroleerd, zo nodig met correctie. En zo alleen al is de onbevoegde uitoefening een feit. Hoe het hiermee gesteld is wanneer voor het uitvoeren van de „reparatie” een model en dus een afdruk van de kaak vereist is, behoeft geen enkele toelichting, als zijnde o.u. in optima forma.

In de memorie van toelichting wordt min of meer de overtuiging uitgesproken dat in het reparatiebedrijf geen volledig bestaan kan worden gevonden. De betreffende tandtechnicus is derhalve wel verplicht om naar aanvullende activiteiten om te zien. Uit de aard der zaak zal hij dit op eigen terrein doen en men kan gevoelig aannemen dat deze – gezien in het licht van veeljarige bevinding – het verzwegen hoofddoel van het reparatiebedrijf vormen. Het is in dit verband veelbetekenend dat zgn. „tandheelkundige inrichtingen” met een afzonderlijke reclamecampagne betreffende „gebitreparaties” langs deze omweg de toeloop poogden te stimuleren. Door een reparatie technisch onuitvoerbaar te verklaren, kon de weg worden geopend voor een nieuwe vervaardiging. En hiermee is ook de sluis tussen de reparatie-inrichting en de clandestiene tandheelkundige praktijk volledig geopend. De „zelfstandige tandtechnicus” uit de memorie van toelichting is binnen de nederige besloten ruimte van zijn inrichting tevens de zelfstandig-gevestigde tandtechnicus, waaraan zovele leden van onze volksvertegenwoordiging hun politieke hart verpand hebben.

Er is natuurlijk reden om aan te nemen dat deze onwettige transmutatie niet de stilzwijgende toestemming heeft van de overheid, maar als deze zelf verwacht dat het reparatiebedrijf niet voldoende emplooi geeft, hoe dan wel? Ook een „zelfstandige tandtechnicus” moet leven en dus...

Waarmede slechts gezegd wil zijn dat de onbevoegde uitoefening allerlei aspecten vertoont, waarvan er althans één noodgedongen min of meer officiële, zij het bedekte sanctie heeft verkregen, alle ministeriële gereserveerdheid ten spijt.

B.